

Intervenen els Srs. J. M. DE CASACUBERTA (cal una explicació al mutisme de l'època davant el poeta comentat), J. RUBIÓ (dubta que el poeta sigui barroc i que els corrents moderns ajudin a entendre'l), F. SOLDEVILA i el PRESIDENT. — A. M. BADIA I MARGARIT, Secretari.

19 gener 1952: Història. — Presideix el Sr. FERRAN SOLDEVILA.

El PRESIDENT fa l'elogi d'Augustin Fliche, Professor de la Universitat de Montpeller, mort el dia 20 de novembre de 1951.

El Sr. JOAN REGLÀ I CAMPISTOL s'ocupa d'*El problema de la Vall d'Aran i Jaume II*.¹ Sembla — diu — que en el segle XI i la primera meitat del XII la Vall d'Aran era independent, bé que subjecta a les pressions de Cominges, Pallars i Ribagorça; però el 1170 Alfons el Cast signa amb els aranesos un tractat d'emparança, del qual procedirà la sobirania catalana damunt la vall, palanca magnífica per a actuar en terres occitanes. Hom constata la importància de la Vall quan s'hi produí la invasió francesa, en temps de Pere el Gran. El 1285 (Pau d'Anagni) França es compromet a restituir els territoris ocupats des de la *commotio guerrae* de Sicília, però la devolució de la Vall d'Aran motivà un litigi diplomàtic. Felip el Bell, el 1308, porta a la Vall d'Aran una enquesta unilateral i vol declarar-la francesa. Jaume II s'hi oposa i aconsegueix d'entaular negociacions. Les proves testifical i documental demostren el dret preferent del monarca català. Felip IV es conforma a retornar a Jaume II la possessió de la Vall d'Aran, bé que, però, se'n reservi un dret eminent de propietat, que hom pensa discutir a Lés, el 1314; però com que els francesos, de fet, no hi acuden, es cregué tàcitament resolta la qüestió a favor de Jaume II. La lluita entre França i Catalunya-Aragó per Aran tingué per objecte el manteniment d'un sector estratègic de la frontera pirinenca: el sector central. Quan Pere III i, més tard, Ferran el Catòlic, incorporen el Rosselló (Pirineu oriental) i Navarra (Pirineu occidental), el problema de l'assegurança pirinenca restarà resolt, a punt d'obrir-se les lluites hispano-franceses del segle XVI.

Intervenen el PRESIDENT (remarca la precisió del comunicant i es fa ressò de la seva al·lusió al viatge que féu Jaume I a la Vall d'Aran el 1265, la qual cosa s'enllaça amb la guerra franco-catalana de després), i els Srs. J. VICENS I VIVES (subratlla el doble interès de la comunicació, que dona a conèixer la lluita diplomàtica i posa en clar la causa per la qual els aranesos es tombaren d'aquest costat del Pirineu), J. AINAUD (recorda l'esforç que significà la Querimònia per a les conveniències polítiques de Jaume II), i F. DURAN I CAÑAMERAS (apunta la possibilitat que tot pervingués d'una lluita feudal: sostreure's de la senyoria del comte de Cominges). — JOAN MERCADER, Secretari.

25 gener 1952: Llengua i Literatura. — Presideix el Sr. R. ARAMON I SERRA.

El Sr. PERE BOHIGAS presenta el Dr. Anton Ph. Brück, Director de la Biblioteca Episcopal de Magúncia.

El Dr. BRÜCK llegeix una comunicació sobre *L'Institut lullien de Mayence au XVIIIe siècle*.² Remarca que la figura més important d'aquell Institut fou Salzinger, que col·leccionà manuscrits i impresos lullians procedents de Roma, París, Barcelona i Viena, entre altres fons. El primer contracte per a editar les obres d'En Lluïl fou signat el 1712 a

1. Aquesta comunicació és un resum de la tesi doctoral del Sr. Reglà, publicada a Madrid, en dos volums, el 1951, sota el títol *Francia, la Corona de Aragó y la frontera pirenaica* (cf. *BSCEH*, I (1952), 106).

2. Una altra versió, en alemany, d'aquesta comunicació havia estat publicada a la "Festschrift für Professor Dr. August Reatz" (Mainz 1949), 314-318 (cf. "Estudis Romànics", II (1949-50), 296-297).